EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.4.2024
COM(2024) 175 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE,

milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1239 (millega luuakse Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkond ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/65/EL) komisjonile antud õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte

1. Sissejuhatus

Selleks et toetada merendussektori digiteerimisega seotud jõupingutusi, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusesse (EL) 2019/1239, millega luuakse Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkond ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/65/EL[1] (edaspidi „ühtsete kontaktpunktide keskkonna määrus“), haaratud meetmed merendusalase aruandluse ühtlustamiseks ja lihtsustamiseks. Ühtsete kontaktpunktide keskkonna määrus jõustus 15. augustil 2019, kuid selle sätteid kohaldatakse alles alates 15. augustist 2025.

Ühtsete kontaktpunktide keskkonna määrusega luuakse igas liikmesriigis ühtne kontaktpunkt kõigi sadamakülastusega seotud teavituskohustuste täitmiseks. Määruse eesmärk on võimaldada täielikult digitaalset ettevõtjate ja valitsuste vahelist teabevahetust, mida nõutakse laevadelt ELi sadamasse sisenemisel. Miinimumkulude tagamiseks ja varasemate investeeringute kaitsmiseks põhineb uus aruandluskeskkond suures osas direktiiviga 2010/65/EL loodud olemasolevatel riiklike merenduse ühtsete kontaktpunktide pärandsüsteemidel.

Ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse nurgakivid on andmete määratluste ja vormingute ühtlustamine ning meetmed andmevoogude parandamiseks, et suurendada tõhusust. Selleks on kõnealuse määruse artikliga 3 antud komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta määruse lisa, eesmärgiga lisada viide liikmesriigi õigusaktile või nõudele või liidu või rahvusvahelisele õigusaktile, see välja jätta või seda kohandada, ning et kehtestada ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestu ja seda muuta. Eri asutuste vahelise koostalitlusvõime lihtsustamiseks on muu hulgas vaja ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestut korrapäraselt ajakohastada, et tagada selle kooskõla määruse (EL) 2015/2446[2] B lisas ja määruse (EL) 2015/2447[3] B lisas kehtestatud tolliandmete nõuetega ja sellega seotud ELi tolliandmete mudeliga ning rahvusvahelise mereliikluse hõlbustamise konventsiooni kohase IMO FAL kokkuvõttega[4].

Ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse artiklis 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte on antud komisjonile neljaks aastaks alates 14. augustist 2019. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Vastavalt artikli 23 lõikele 2 koostab komisjon delegeeritud volituste kohta aruande. Käesolev aruanne esitatakse selle kohustuse täitmiseks.

[1] ELT L 198, 25.7.2019, lk 64.
[2] ELT L 343, 29.12.2015, lk 1. Link viimasele konsolideeritud versioonile: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/2023-03-14
[3] ELT L 343, 29.12.2015, lk 558. Link viimasele konsolideeritud versioonile: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/2023-03-15
[4] https://imocompendium.imo.org/public/IMO-Compendium/Current/index.htm.

2. Delegeeritud volituste rakendamine

Alates määruse (EL) 2019/1239 jõustumisest 15. augustil 2019 kuni käesoleva aruande avaldamiseni on komisjon ühel korral kasutanud oma õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte. 7. novembril 2022 võttis komisjon vastu komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2023/205, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/1239 seoses Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestu loomisega ja muudetakse selle lisa[5] (edaspidi „delegeeritud määrus“).

Delegeeritud määrus võeti vastu pärast ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse artikli 3 lõikes 3 sätestatud tähtaega, milleks oli 15. august 2021. Delegeeritud määruse vastuvõtmisega viivitamise põhjused olid seotud andmete modelleerimise keerukusega, mis tulenes paljudest õiguslikest alustest, ning sellest, et liikmesriikide ametiasutustel oli raskusi, et esitada komisjonile õigeaegselt riiklike teavituskohustuste loetelu koos vastavate andmeelementidega, mida nende sadamate deklarantidelt nõuti. Andmete kogumise protsessi mõjutas ka COVID-19 kriis, kuna liikmesriikide meretranspordisektori ametiasutused olid kaasatud mitmesse kriisiohjeolukorda ja pidid seetõttu seadma esikohale tervisega seotud küsimused.

Delegeeritud määrusega kehtestati ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestu, mis tähendab ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse lisas loetletud teavituskohustustest tulenevate andmeelementide täielikku loetelu. Andmestu on ulatuslik ja terviklik, jagatud 92 andmerühma, millest igaüks sisaldab üht või mitut andmeelementi. Kokku on andmestus loetletud rohkem kui 1120 andmeelementi, sealhulgas nende tunnus, nimetus, kirjeldus ja vorming. Lisaks on igal andmeelemendil viide kaardistatud vastavusele ELi tolliandmete mudeliga ja IMO kokkuvõttega (kui see on asjakohane) ning mis tahes asjakohasele koodiloendile või kohaldatavatele ärieeskirjadele.

Lisaks muudeti delegeeritud määrusega ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse lisa, milles käsitletakse teavituskohustuste üksikasju. Vajadus nende muudatuste järele tulenes alusõigusaktide ajakohastamisest, sealhulgas kehtivate ELi, riiklike ja rahvusvaheliste õigusaktide muutmisest või asendamisest ning täpsemate viidete lisamisest kehtivatele seadusandlikele tekstidele. Mitme muudatuse tõttu asendati lisa täielikult.

Kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes[6] sätestatud põhimõtetega peab komisjon enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerima iga liikmesriigi määratud ekspertidega. Delegeeritud määruse ettevalmistamisel konsulteeris komisjon liikmesriikide ekspertide ja merendussektori ettevõtjatega, kes osalevad merendusvaldkonna digitaalsüsteemi ja -teenuste kõrgetasemelise korraldusrühma[7] ühtsete

[5] ELT L 33, 3.2.2023, lk 24.
[6] ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.
[7] https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupID=3450.

kontaktpunktide keskkonna ekspertide allrühmas, kes toetasid delegeeritud õigusakti lisatud sätteid.

Kogu menetlus- ja otsustusprotsessi jooksul tagas komisjon vastavate dokumentide asjakohase edastamise nii parlamendile kui ka nõukogule. Parlament ja nõukogu ei esitanud delegeeritud määruse vastuvõtmisele vastuväiteid.

Selleks et tagada ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse lisas loetletud asjakohaste kohustuste loetelu ja ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestu kiire ajakohastamine, leiab komisjon, et talle ühtsete kontaktpunktide keskkonna määrusega antud õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte tuleks säilitada seni, kuni ühtsete kontaktpunktide keskkonna määrust jätkuvalt kohaldatakse. Sellega seoses eeldab komisjon, et ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestu muutmine on korduv vajalik tegevus, kuna see on tugevalt sõltuv ELi õigusaktide, rahvusvaheliste konventsioonide ja riiklike õigusaktide pidevast muutumisest. Seepärast on Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkonna nõuetekohase rakendamise ja toimimise tagamiseks endiselt vaja õigust võtta vastu või muuta delegeeritud õigusakte. Selles osas on komisjoni talitustel Euroopa Meresõiduohutuse Ameti abiga juba käimas arutelu liikmesriikide ekspertidega vajaduse üle võtta 2024. aastal vastu uus komisjoni delegeeritud määrus, et muuta ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestut ja kohandada ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse kohaste asjakohaste teavituskohustuste loetelu.

3. Kokkuvõte

Käesoleva aruandega täidab komisjon oma kohustuse esitada parlamendile ja nõukogule aruanne selle kohta, kuidas ta on kasutanud talle ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse artikliga 23 delegeeritud volitusi. Komisjon esitab käesoleva aruande oma delegeeritud volituste kasutamise kohta parlamendile ja nõukogule, nagu on ette nähtud ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse artikliga 23.

Komisjon on talle ühtsete kontaktpunktide keskkonna määrusega antud delegeeritud volitusi aktiivselt ja asjakohaselt kasutanud. Samal ajal leiab komisjon, et delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volituste pikendamine oli ja jääb asjakohaseks kooskõlas ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse artikliga 23 (vaikimisi pikendamine). Selline volituste pikendamine võimaldab komisjonil jätkata ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse täiendamist ning ajakohastada korrapäraselt ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse kohaldamisala ja ühtsete kontaktpunktide keskkonna andmestut, milles määratakse kindlaks igas riiklikus merenduse ühtses kontaktpunktis esitatava teabe ulatus, tagamaks ühtsete kontaktpunktide keskkonna määruse ühtlustatud rakendamise.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.